

depozit la biroul notarial; dacă testament este mistic, atunci se va constata starea acestuia și se va întocmi un proces verbal;

- dispune sigilarea bunurilor succesoriale și redarea lor în grija unui custode atunci când există pericol de înstrăinare, pierdere, înlocuire sau distrugere;

- eliberarea certificatului de moștenitor sau de vacanță succesorală, chiar în cazul în care ca urmare a îndrumării moștenitorilor la proces sau a sesizării directe a instanței s-a pronunțat o hotărâre de partaj.

Prin urmare, procedura notarială succesorală este o procedură necontencioasă, deoarece se întemeiază pe acordul dintre moștenitori cu privire la calitatea lor, cotele-părți ce le revin din averea succesorală, valabilitatea dispozițiilor testamentare și celelalte probleme succesoriale. Deci, birourile notariale nu exercită o justiție contencioasă. Orice problemă litigioasă în materia succesorală conduce la suspendarea procedurii în fața notarului și atrage după sine competența instanței judecătorești.

ÎNCETAREA TUTELEI ȘI A CURATELEI

Ivanov Iurie
Magistru în drept, Lector superior
Catedra Drept Patrimonial, U.T.M.

Încetarea tutelei are loc, în condițiile legii, atunci când dispar cauzele care au dus la deschiderea ei. Astfel de situații sunt [1]:

- împlinirea vârstei de 14 ani de către minorul pus sub tutelă (art.47 alin.(1) Cod civil al RM);
- moartea minorului;
- restabilirea drepturilor părintești;
- identificarea părinților minorului în urma dispariției sau declarării decedării lor;

- minorul a fost înfiat.

Încetarea tutelei nu se confundă cu încetarea funcției tutorelui, aceasta din urmă intervenind într-un număr mare de situații. Ca urmare, încetarea funcției tutorelui are loc la încetarea tutelei, dar și când tutorele a decedat; a fost îndepărtat de la tutelă (când se ivește vreun caz prevăzut de art.46 alin.(2) Cod civil al RM) care-l fac nevrednic de a fi tutore) sau a fost înlocuit la cererea sa (art.46 alin.(5) Cod civil al RM).

Cauzele care determină încetarea funcției tutorelui sunt legate de persoana acestuia. De aceea, încetarea funcției tutorelui nu înseamnă totodată și încetarea tutelei [2].

Calitatea tutorelui încetează în următoarele situații:

- decesul tutorelui;
- îndepărtarea de la tutelă. Tutorele este îndepărtat dacă în timpul tutelei apare vreuna din cauzele de incapacitate de a fi tutore; sau dacă săvârșește un abuz, o neglijență gravă sau fapte care îl fac nevrednic de a fi tutore, ori nu își îndeplinește mulțumitor sarcina;
- înlocuirea tutorelui la cererea sa, dacă pe parcursul exercitării tutelei apare una din situațiile care, la instituire tutelei, îndreptățește pe cel în cauză să refuze sarcina tutelei;
- numirea unui alt tutore, în cazul în care minorul este pus sub interdicție.

Dacă la încetarea funcției tutorelui nu încetează însăși tutela, autoritatea tutelară va desemna un curator [3].

Cauzele de încetare a tutelei nu sunt prevăzute în mod expres de lege, dar ținând seama de scopul și specificul instituției, pot fi determinate acele împrejurări prin care aceasta încetează:

- decesul minorului aflat sub ocrotire;
- dobândirea de către minor a capacității depline de exercițiu, fie prin împlinirea vârstei de 18 ani, fie, în cazul femeii minore, prin căsătoria încheiată înainte de împlinirea acestei vârste;

➤ dispariția împrejurărilor care au dus la instituirea tutelei, adică minorul găsit sau născut din părinți necunoscuți, și-a stabilit filiația față de unul sau ambii părinți, sancțiunea decăderii din drepturile părintești a fost ridicată față de cel puțin unul din părinți, a reapărut cel puțin unul dintre părinții dispăruți sau declarați morți prin hotărâre judecătorească, s-a dispus ridicarea interdicției unuia din părinții firești ai copilului, a fost încuviințată adopția copilului de către o altă persoană decât tutorele.

Cazuri de încetare a tutelei și încetare a funcției tutorelui. Tutela ia sfârșit prin ajungerea minorului la majorat sau prin decesul acestuia intervenit înainte de a deveni major. De asemenea, tutela ia sfârșit în cazurile în care au încetat rriotivele care au determinat instituirea acesteia (de exemplu, părinții au fost identificați sau a fost ridicată decăderea lor din drepturile părintești) [4].

Tutorele răspunde pentru pagubele pricinuite minorului prin actele încheiate de el, ca reprezentant al minorului, și pentru pagubele produse prin actele încheiate de minorul cu capacitatea de exercițiu restrânsă cu încuviințarea prealabilă a tutorelui [5].

Încetarea tutelei nu trebuie confundată cu încetarea funcției tutorelui, într-adevăr, sunt împrejurări care determină numai încetarea funcției tutorelui, fără însă ca tutela să se stingă: tutorele moare, tutorele este îndepărtat tutorele este înlocuit.

Încetarea curatelei ia sfârșit dacă au încetat cauzele care au determinat instituirea ei. De asemenea, curatela ia sfârșit o dată cu încetarea incapacității ori a restrângerii capacității de exercițiu.

Încetarea funcției tutorelui sunt legate de persoana acestuia. De aceea, încetarea funcției tutorelui nu atrage inevitabil și încetarea tutelei, aceasta din urmă fiind consecința unor împrejurări interesând persoana celui aflat sub tutelă.

Dacă la încetarea funcției tutorelui nu încetează însăși tutela, până la numirea noului tutore autoritatea tutelară va desemna un curator.

Cauzele de încetare a tutelei sunt expres prevăzute dar, ținând seama de finalitatea și de specificul instituției, vom putea identifica împrejurările care marchează momentul final al ocrotirii prin tutelă [6].

Referințe

1. Bacaci Al., Dumitrache V., Hageanu C. Dreptul Familiei. – București: Editura ALLBECK, 2002 pag. 158.
2. Alexandru Bacaci, Viorica Dumitrache, Codruța Hageanu. Dreptul familiei. Ediția a II-a. – București: Editura All Beck, 2003, pag.281.
3. Codul familiei al Republicii Moldova nr. 1316 – XIV din 26.10.2000. Monitorul Oficial nr. 47 – 48 din 26 aprilie 2001.
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la înfierea copiilor de către cetățeni străini din 03.02.1994.
5. Codul Familiei al Federației Ruse din 08.12.1995, în redacția legilor federale a Federației Ruse din 02.01.2001.
6. Emese F. Universitatea “Babeș-Bolyai”. Dreptul Familiei. – Cluj – Napoca: Editura Lumina Lex, 1997 pag. 200.

Bibliografie

1. Alexandru Bacaci, Viorica Dumitrache, Codruța Hageanu. Dreptul familiei. Ediția a II-a. – București: Editura All Beck, 2003.
2. Codul familiei al Republicii Moldova nr. 1316 – XIV din 26.10.2000. Monitorul Oficial nr. 47 – 48 din 26 aprilie 2001.
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la înfierea copiilor de către cetățeni străini din 03.02.1994.
4. Emese F. Universitatea “Babeș-Bolyai”. Dreptul Familiei. – Cluj – Napoca: Editura Lumina Lex, 1997.